

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jarosław Neneman, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Monika Derejko-Kotowska, Dyrektor Departamentu Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu Terytorialnego tel. (22) 694 58 04, e-mail: sekretariat.dpl@mf.gov.pl referent projektu: Katarzyna Sokołowska-Wicińska, naczelnik wydziału w Departamencie Podatków i Opłat Stanowiących Dochód Jednostek Samorządu Terytorialnego tel. 538 506 025, e-mail: katarzyna.sokolowska-wicinska@mf.gov.pl	Data sporządzenia 7 stycznia 2026 r. Źródło: Inne Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD351
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W wyniku powodzi, która dotknęła Polskę we wrześniu 2024 roku, nastąpiły poważne zniszczenia na obszarze wielu gmin w niektórych województwach.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r. oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz. U. poz. 1859) określono m.in. wykaz gmin poszkodowanych w wyniku wystąpienia powodzi we wrześniu 2024 r., na terenie których stosuje się szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1402) zwalnia się od podatku od spadków i darowizn darowizny, jeżeli do dnia 31 grudnia roku następującego po roku, w którym wystąpiła powódź, zostaną przeznaczone przez obdarowanego na usunięcie skutków powodzi. Oznacza to, że w przypadku powodzi, która miała miejsce we wrześniu 2024 r. obdarowani na terenach gmin objętych ww. rozporządzeniem byli zwolnieni od tego podatku, jeżeli przeznaczyli przedmioty darowizny, w tym środki pieniężne, na usuwanie skutków powodzi do końca 2025 r.

W związku z tym, że powódź miała duże rozmiary i poszkodowani nie zdążyli odbudować lub wyremontować zniszczonych domów mieszkalnych i infrastruktury, a zatem przeznaczyć otrzymanych darowizn na usunięcie skutków tej powodzi w terminie do 31 grudnia 2025 r., istnieje potrzeba wprowadzenia zwolnienia od podatku od spadków i darowizn na kolejny rok.

Rozwiązanie to postulowane jest przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z regionu objętego skutkami powodzi oraz organizacje pozarządowe.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się wprowadzenie zwolnienia od podatku od spadków i darowizn tych darowizn, które zostały otrzymane przez obdarowanego na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r. na terenie gmin lub miejscowości poszkodowanych, które zostały określone w przepisach (w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 grudnia 2025 r.) wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi i zostaną przez niego przeznaczone na ten cel w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2026 r.,

Zwolnienie będzie mieć zastosowanie do darowizn już dokonanych, jeżeli obdarowani nie zdążyli przeznaczyć otrzymanych przedmiotów darowizny do końca 2025 r. na usunięcie skutków powodzi oraz do nowych darowizn otrzymanych od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r.

Dzięki temu rozwiązaniu, osoby dotknięte skutkami powodzi, które nie zdążyły zlikwidować jej skutków w terminie do 31 grudnia 2025 r., nie będą musiały ubiegać się o udzielenie indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.).

W przypadku, gdyby obdarowany jednak nie przeznaczył do dnia 31 grudnia 2026 r. wszystkich nabytych w drodze darowizny rzeczy i praw majątkowych na usunięcie skutków powodzi, to w zakresie takich rzeczy i praw majątkowych będzie zobowiązany złożyć do dnia 31 stycznia 2027 r. zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy objęte zakresem regulacji nie są regulowane w prawie Unii Europejskiej i nie podlegają harmonizacji. Co do zasady, w prawie Unii Europejskiej nie są także regulowane sprawy stosowania ulg i zwolnień podatkowych pod warunkiem, że nie naruszają podstawowych zasad traktatowych, między innymi zasady swobody przepływu kapitału.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podatnicy podatku od spadków i darowizn – osoby poszkodowane w wyniku powodzi, która miała miejsce we wrześniu 2024 r.	Brak możliwości oszacowania liczby osób		Brak obowiązku zapłaty podatku od spadków i darowizn oraz dopełnienia formalności związanych ze składaniem zeznań podatkowych dotyczących otrzymanych darowizn, które będą objęte zwolnieniem od podatku.
Naczelnicy urzędów skarbowych	380, jako organy właściwe w sprawie podatku od spadków i darowizn	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie terytorialnego zasięgu działania oraz siedzib dyrektorów izb administracji skarbowej, naczelników urzędów skarbowych i naczelników urzędów celno-skarbowych oraz siedziby dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 361)	Brak obowiązku przyjmowania zeznań podatkowych i prowadzenia postępowań podatkowych w sprawie podatku od spadków i darowizn z tytułu darowizn, które będą objęte zwolnieniem od podatku.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie były prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu ustawy, tzw. pre-konsultacje publiczne.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W celu przeprowadzenia konsultacji publicznych projekt zostanie przekazany w szczególności Krajowej Radzie Doradców Podatkowych, Konfederacji Lewiatan, Unii Metropolii Polskich, Unii Miasteczek Polskich, a także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w celu uzyskania opinii.

Konsultacje publiczne realizowane będą także przez zamieszczenie projektu ustawy w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji. Planowany czas trwania konsultacji publicznych to 7 dni. Skrócony termin do zgłoszenia uwag do projektu ustawy wynika z wąskiego zakresu jego regulacji, a ponadto proponowane zmiany są korzystne dla podatników poszkodowanych w wyniku powodzi i powinny wejść jak najszybciej w życie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

[illegible]

budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania		Wejście w życie projektowanych regulacji nie będzie miało wpływu na zmniejszenie planowanych dochodów lub zwiększenie wydatków jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Skutki finansowe dla gmin z tytułu zwolnienia od podatku będą wyłącznie pośrednie, gdyż gdyby nie powódź i konieczność usuwania jej skutków, darowizny takie nie byłyby dokonywane, a zatem nie byłoby wpływów do budżetów gmin z tytułu podatku od spadków i darowizn. Jednocześnie przedłużenie obowiązywania zwolnienia stanowi formę wsparcia dla gmin, gdyż ich obowiązki niesienia pomocy dla powodzian zostaną w pewnym stopniu zredukowane dzięki pomocy podmiotów prywatnych.										
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
	(dodaj/usuń)											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na przedsiębiorców będących osobami fizycznymi, poszkodowanych w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r., ponieważ zyskają oni pewność, że nie zapłacą podatku od spadków i darowizn z tytułu otrzymanych darowizn, jeżeli przeznaczą je na usuwanie skutków powodzi w terminie do 31 grudnia 2026 r. Osoby te nie będą musiały ubiegać się o udzielenie indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, którzy zostali poszkodowani w wyniku powodzi z września 2024 r., ponieważ zyskają oni pewność, że nie zapłacą podatku od spadków i darowizn z tytułu otrzymanych darowizn, jeżeli przeznaczą je na usuwanie skutków powodzi w terminie do 31 grudnia 2026 r. Osoby te nie będą musiały ubiegać się o udzielenie indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przewidzianych w przepisach ustawy – Ordynacja podatkowa.										
	(dodaj/usuń)											
Niemierzalne	(dodaj/usuń)											
	(dodaj/usuń)											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☐ nie dotyczy												

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Zmniejszenie liczby dokumentów oraz procedur wynika z uproszczonej formy zwolnienia od podatku od spadków i darowizn, darowizn przeznaczonych na usuwanie skutków powodzi w stosunku do procedury związanej z ubieganiem się o udzielenie indywidualnych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przewidzianych w przepisach ustawy – Ordynacja podatkowa.

9. Wpływ na rynek pracy

Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanej ustawy nie wywiera wpływu na wskazane wyżej obszary.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na przedmiot regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu, a tym samym nie przewiduje się stosowania mierników tej ewaluacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.